

۱ کدام گزینه در مورد شناخت تجربی درست است؟

- ۱ شناخت تجربی به وسیله‌ی ابزار حس به دست می‌آید.
- ۲ شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیاء به کمک شناخت تجربی به دست می‌آید.
- ۳ شناخت تجربی حاصل تحلیل عقلانی یافته‌های حسی است.
- ۴ تحلیل حسی از یافته‌های عقلانی، شناخت تجربی نامیده می‌شود.

۲ کدام گزینه درست است؟

- ۱ افلاطون باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.
- ۲ ارسطو باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان ماورای طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.
- ۳ ارسطو باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.
- ۴ افلاطون باور داشت که عقل می‌تواند جهانی برتر از جهان ماورای طبیعت را بشناسد و برای آن استدلال ارائه نماید.

۳ کدام یک از عبارات زیر به درستی بیان شده است؟

- ۱ معرفت شهودی معرفتی بی‌واسطه است که بدون استفاده از تفکر و استنتاج عقلی، در قلب تجلی می‌یابد.
- ۲ به کمک ابزار عقل صرفاً می‌توان به امور غیر طبیعی پی برد و غیر محسوسات را مورد شناسایی قرار داد.
- ۳ به کمک شناخت تجربی می‌توان اشیاء گوناگون را از هم تشخیص داد.
- ۴ به اعتقاد ابن سینا با انکار اصل علیت، قوه‌ی عقلانی قادر به شناسایی نخواهد بود.

۴ کدام گزینه در خصوص ابزارهای شناخت درست است؟

- ۱ تمامی ابزارهای شناخت توانایی فهم امور طبیعی و مادی را دارند.
- ۲ تمامی ابزارهای شناخت توانایی فهم امور غیرملموس را دارند.
- ۳ هیچ یک از ابزارهای شناخت نمی‌تواند هم‌زمان هم امور مادی و هم امور غیرمادی را درک کنند.
- ۴ تمامی ابزارهای شناخت می‌توانند هم‌زمان امور مادی و غیرمادی را درک کنند.

۵ کدام گزینه در مورد معرفت شهودی، نادرست است؟

- ۱ وصول به این نوع از معرفت برای همه‌ی انسان‌ها میسر نمی‌شود.
- ۲ بدون واسطه بودن این معرفت، به دلیل عدم استفاده از تجربه و استدلال عقلی است.
- ۳ تجلی ناگهانی حقایق بر دل افراد، نشان از یکبارگی کسب این معرفت دارد.
- ۴ مشاهده‌ی بخش‌هایی از آخرت در همین دنیا برای عارف و سالک الی الله از طریق همین معرفت ممکن می‌شود.

۶ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ شناخت عقلی بی‌نیاز از یافته‌های تجربی است.
- ۲ استفاده‌ی مختلف از اشیای متفاوت صرفاً به واسطه‌ی خود حواس صورت می‌گیرد.
- ۳ تعمیم‌پذیری یعنی رسیدن به شناخت کلی با ابزار عقل صورت می‌گیرد.
- ۴ محدوده‌ی تشخیص خطاها توسط عقل گسترده‌تر از سایر ابزارهاست.

۷ کدام گزینه در مورد خطاهای ناشی از شناخت حسی نادرست است؟

- ۱ چنین پیش‌آمدهایی سبب سلب اعتماد ما از شناخت حسی می‌شود.
- ۲ آگاهی نسبت به خطا بودن شناخت حواس به واسطه‌ی خود این ابزار صورت می‌گیرد.
- ۳ درک و آگاهی انسان از خطای خود، از موارد توجه‌کننده‌ی امکان شناخت است.
- ۴ علی‌رغم وجود این خطاها، حس مبنای ما برای رفع نیازهایمان است.

۸ کدام عبارت درباره‌ی «مبانی علوم تجربی»، درست است؟

- ۱ هر علم تجربی متناسب با موضوعی که بررسی می‌کند، مبانی مخصوص به خود را دارد.
- ۲ همه‌ی دانشمندان قبل از بررسی داده‌های حسی، آن‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهند.
- ۳ عقل با همکاری حس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی، آن‌ها را اثبات می‌کند.
- ۴ انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن‌ها استفاده می‌کند.

۹ کدام اصل از مبانی و قواعد عقلی علوم تجربی است؟

- ۱ طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند.
- ۲ هر علمی دارای روش مخصوص به خود است.
- ۳ فلسفه به جهت موضوع از علوم تجربی جدا می‌شود.
- ۴ علوم تجربی علاوه بر حس و تجربه، از عقل نیز استفاده می‌کنند.

۱۰ کدام یک از گزینه‌های زیر درست می‌باشد؟

- ۱ شناخت حسی اختصاص به نوع انسان دارد.
- ۲ مبانی علوم طبیعی با شناخت تجربی به دست آمده است.
- ۳ داشتن ایمان قوی و نفس متعالی حاصل شناخت شهودی است.
- ۴ عقل می‌تواند امور مادی، محسوس و طبیعی را هم درک کند.

۱۱ کدام گزینه درباره ابزار حس در شناخت نادرست است؟

- ۱ بر پایه شناخت حاصل از آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم.
- ۲ با آن به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی می‌بریم و قوانین طبیعی را می‌شناسیم.
- ۳ شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیای طبیعی با یکدیگر از طریق این ابزار حاصل می‌شود.
- ۴ شناختی خطاپذیر محسوب می‌شود، اما گاهی اوقات خود آن می‌تواند به خطاهایش پی ببرد.

۱۲ کدام گزینه درباره ابزار قلب و شناخت ناشی از آن نادرست است؟

- ۱ وجه تسمیه‌ی این شناخت به شباهت آن با رؤیت حسی با چشم انسان برمی‌گردد.
- ۲ مشاهده‌ی آخرت و دریافتن وجود فرشتگان از مصادیق این شناخت محسوب می‌شوند.
- ۳ معرفت و شناخت شهودی عبارت است از ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن.
- ۴ بالاترین مرتبه‌ی آن در اختیار همگان نیست اما معارف آن به دیگران نیز می‌رسد.

۱۳ کدام گزینه درباره «شناخت عقلی» نادرست است؟

- ۱ علم حساب و هندسه از جمله علمی است که جزو این شاخه از شناخت قرار می‌گیرد.
- ۲ درک قوانین کلی و ضروری طبیعت می‌تواند از دستاوردهای مستقیم این شناخت محسوب شود.
- ۳ یافته‌های عقلانی این نوع شناخت می‌تواند بنیاد و اساس علوم دیگر را فراهم کند.
- ۴ فلسفه نیز همچون ریاضیات محض، جزء شناخت عقلی محسوب می‌شود، زیرا مفاهیم آن کاملاً عقلی است.

۱۴ ما می‌دانیم که شناخت حسی ما گاهی دچار خطا می‌شود. با این حساب، کدام گزینه می‌تواند درست باشد؟

- ۱ ما باید به طور کامل شناخت حسی را کنار بگذاریم، زیرا به ما شناخت قطعی و یقینی نمی‌دهد.
- ۲ ما باید به ابزار حس اعتماد تام بورزیم، زیرا همین که گاهی به ما شناخت صحیح می‌دهد، کافی است.
- ۳ ما می‌بایست ابزار حس را از دایره اعتماد خود خارج کنیم، زیرا شناخت ظنی اساساً شناخت محسوب نمی‌شود.
- ۴ ما نباید شناخت حسی را به کل کنار بگذاریم، زیرا درک خطا بودن خود خطاهای حسی هم به واسطه حس ممکن است.

۱۵ کدام عبارت بیانگر کارکرد ویژه عقل، نسبت به سایر قوا و ابزارهای شناخت است؟

- ۱ شناخت حقایق غیرمحسوس و ماوراءطبیعی
- ۲ تشخیص موارد استفاده از اشیاء گوناگون
- ۳ کسب مقدمات استدلال‌های قیاسی
- ۴ بررسی و تحلیل یافته‌های حسی

۱۶ کدام عبارت در رابطه با «شناخت تجربی» صحیح است؟

- ۱ حس، موارد جزئی را مشاهده و تحلیل می‌کند و عقل، قانون کلی را استنباط می‌کند.
- ۲ قواعد عقلی که شناخت تجربی بر پایه آن‌ها استوار هستند، می‌توانند از طریق تجربه اثبات شوند.
- ۳ حس، فقط امور جزئی را مشاهده می‌کند و عقل به کمک استدلال استقرایی آن‌ها را تعمیم می‌دهد.
- ۴ برای معتبر بودن شناخت تجربی لازم نیست حتماً از قواعد عقلی مانند قانون علیت بهره برد.

۱۷ کدام یک از گزینه‌های زیر، در مورد ابن‌سینا نادرست است؟

- ۱ تأملات وی در گسترش اندیشه‌های ارسطو در مورد علیت و ابعاد مختلف آن، هنوز قابل استفاده است.
- ۲ به نظر وی قانون علیت از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید، بلکه برعکس خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است.
- ۳ قانون علیت از قواعد اولیه تعقل است که انسان در شناخت اغلب پدیده‌ها از آن استفاده می‌کند.
- ۴ ابن‌سینا علوم طبیعی را از لحاظ عقلی بررسی کرد و قواعد عقلی آن‌را توضیح و تبیین نمود.

۱۸ کدام گزینه به صورت خاص به معرفت وحیانی اشاره دارد؟

- ۱ محل نزول آن قلب است.
- ۲ بی‌واسطه به دست می‌آید.
- ۳ هدف آن هدایت مردم است.
- ۴ خاص برخی افراد است.

۱۹ کدام گزینه به تفاوت شناخت عقلی و قلبی اشاره نکرده است؟

- ۱ در شناخت عقلی امور با واسطه و در شناخت قلبی بی‌واسطه درک می‌شوند.
- ۲ نتیجه شناخت عقلی، معرفت عقلی و نتیجه شناخت قلبی، معرفت شهودی است.
- ۳ در شناخت عقلی، برعکس شناخت قلبی، امکان شناسایی ذات خداوند وجود ندارد.
- ۴ شناخت عقلی برای عمودم مردم و شناخت قلبی ویژه افرادی خاص (سالکان) است.

۲۰ دانستنی‌های فلسفه چگونه به دست می‌آیند؟

- ۱ عقل بدون استفاده از یافته‌های حسی و صرفاً با چپش استدلال‌های تجربی، به چنین حقایقی می‌رسد.
- ۲ عقل با همکاری حس و بدون استفاده از یافته‌های تجربی، مستقلاً دانش فلسفه را پایه‌گذاری می‌کند.
- ۳ عقل بدون استفاده از یافته‌های تجربی، مستقلاً دانش فلسفه را پایه‌گذاری می‌کند.
- ۴ عقل با استفاده از یافته‌های تجربی استدلال می‌کند و با کنار گذاشتن موارد حسی آن، به چنین حقایقی می‌رسد.

۲۱ کدام گزینه درباره شناختی که با همکاری عقل و حس پدیده آمده، صحیح است؟

- ۱ این شناخت بر چند قاعده مهم حسی و تجربی استوار است.
- ۲ در هنگام بررسی داده‌های عقلی مورد توجه دانشمندان قرار می‌گیرد.
- ۳ ارسطو اولین دانشمندی بود که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد.
- ۴ از نظر ابن‌سینا، علیت یکی از مبانی آن است که با آزمایش به دست نمی‌آید.

۲۲ کدام عبارت دربارهٔ ابزارهای شناخت درست است؟

- ۱ با شناخت تفاوت‌ها و تمایزات اشیاء توسط حس می‌توانیم از آن‌ها استفاده‌های مختلف کنیم.
- ۲ حوزهٔ تفکر عقل، امور غیرمحسوس و غیرطبیعی است.
- ۳ هر شناختی که به کمک ابزار عقل به دست آید، شناخت عقلی نامیده می‌شود.
- ۴ تهذیب نفس و سیر و سلوک از مقدمات ضروری دریافت معرفت شهودی است.

۲۳ کدام ویژگی معرفت شهودی، باعث اطلاق عنوان «بی‌واسطه» بر آن می‌شود؟

- ۱ ضرورت تهذیب نفس برای کسب این معرفت
- ۲ حصول این نوع شناخت از طریق تجلی بر قلب
- ۳ مشاهدهٔ قلبی حقیقت به مانند دیدن آن با چشم
- ۴ بی‌نیاز بودن چنین معرفتی به استدلال عقلی

۲۴ کدام عبارت بیانگر یکی از قواعد عقلی شناخت تجربی نمی‌باشد؟

- ۱ هیچ پدیده‌ای خودبه‌خود و تصادفی رخ نمی‌دهد.
- ۲ میان پدیده‌های عالم ارتباط خاصی وجود دارد.
- ۳ عقل با کمک حواس می‌تواند پدیده‌های طبیعی را بشناسد.
- ۴ پدیده‌ها همواره از علت‌های مشخص پدید می‌آیند.

۲۵ در کدام گزینه به‌ترتیب، پاسخ درست پرسش‌های زیر وجود دارد؟

- از ابزارهای شناخت محسوب نمی‌شود.
 - قاعدهٔ عقلی که پایه و اساس هر تجربه است.
 - معرفتی که اختصاص به پیامبران دارد.
- ۱ حس - عقل - شهود قلبی
 - ۲ اراده - علیت - شهود و حیانی
 - ۳ قلب - حس - شهود
 - ۴ تجربه - حس - شهود و حیانی

- ۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی‌برد و قوانین طبیعی را بشناسد.
این نوع شناخت را که عقل با همکاری حس به دست می‌آورد شناخت تجربی می‌گوییم.
- ۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. افلاطون معتقد به شناخت جهانی برتر از جهان طبیعت بود و آن را جهان مثل نامید.
- ۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا معتقد بود که قانون علیت حاصل تجربه و آزمایش نیست، بلکه برعکس، خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است. قانون علیت یکی از قواعد اولیه‌ی تعقل بوده که انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن استفاده می‌کند.
معرفت شهودی یک معرفت بی‌واسطه است که بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی پیدا می‌کند. (رد گزینه‌ی ۱) انسان به کمک قوه‌ی عقل می‌تواند به حقایقی پی‌برد که هم شامل امور محسوس و طبیعی باشد و هم امور غیر محسوس و غیر طبیعی. (رد گزینه‌ی ۲)
یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست. (رد گزینه‌ی ۳)
- ۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شناخت امور طبیعی و مادی به کمک تمامی ابزارهای شناخت امکان‌پذیر است، اما حس نمی‌تواند امور غیرمادی را درک کند.
- ۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رسیدن به معرفت شهودی به تدریج و گام به گام حاصل می‌شود و نیازمند سیر و سلوک و تهذیب نفس است و ناگهانی و دفعی نیست.
- ۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیاء این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند، مثلاً اگر در مقابل ما یک لیوان آب و یک ظرف غذا باشد، برای رفع تشنگی لیوان آب را برمی‌داریم و برای رفع گرسنگی به سراغ غذا می‌رویم. این عمل به ما می‌فهماند که ما در تشخیص لیوان آب و ظرف غذا اشتباه نکرده‌ایم، پس استفاده از اشیاء صرفاً به‌واسطه‌ی حواس نیست و با کمک عقل صورت می‌گیرد. هم‌چنین از آن جایی که با حواس خود به خطا بودن شناخت حسی پی‌می‌بریم همین مورد نشانه‌ای برای اعتبار حواس است.
- ۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه‌ی آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست.
- ۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شناخت تجربی بر چند قاعده‌ی عقلی مهم استوار است و دانشمندان در هنگام بررسی داده‌های حسی، آن قاعده‌ها را در نظر دارند و از آن بهره می‌برند، اما خود این قواعد، حسی و تجربی نیستند و از طریق حس و تجربه حاصل نشده‌اند.
مبانی و اصول و قواعد بنیادی هر علمی در فلسفه‌ی مضاف آن علم بررسی می‌شود، ولی این مبانی و قواعد عقلی، مبانی مشترک همه‌ی علوم تجربی هستند. درس هفتم ص ۵۲
- ۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برخی از قواعد عقلی که شناخت تجربی بر آن‌ها استوار است عبارت‌اند از: ۱- پدیده‌ها خودبه‌خود پدید نمی‌آیند، بلکه هر پدیده‌ای نیازمند علت است. ۲- هر پدیده، علتی ویژه دارد و از هر چیزی، هر چیزی پدید نمی‌آید. ۳- طبیعت همواره یکسان عمل می‌کند.

- ۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عقل می‌تواند هم امور محسوس (طبیعی) را درک کند و هم امور نامحسوس را. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: شناخت حسی خاص انسان نیست و حیوانات دیگر هم شناخت حسی را دارا هستند، حتی ممکن هست قوی‌تر هم باشند (مانند عقاب در حواس بینایی).
گزینه ۲: مبانی علوم طبیعی (تجربی) با شناخت عقلی محض به دست آمده است (فارغ از تجربه).
گزینه ۳: شرط رسیدن به شناخت شهودی، تقویت ایمان و تعالی نفس و ... است، نه برعکس.
- ۱۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پی بردن به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت و شناخت قوانین طبیعی از طریق ابزار عقل و با شناخت تجربی حاصل می‌شود.
- ۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معرفت شهودی شناختی بی‌واسطه از طریق ابزار قلب است. کمال‌طلبی همراه با عبادت خالصانه یا ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن ابزارهای رسیدن به توانایی شناخت شهودی هستند. نه اینکه خود شناخت شهودی عبارت باشد از تهذیب نفس!
- ۱۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر چند شناخت تجربی یکی از اقسام شناخت «توسط عقل» است که با آن به درک قوانین کلی طبیعت نائل می‌شویم، اما شناخت «عقلی» به طور خاص شناختی است که بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال به حقایق برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند. بسیاری از دانسته‌های ریاضی و خود فلسفه نیز تحت این شناخت قرار می‌گیرند.
- ۱۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر چند شناخت حسی گاهی دچار خطا می‌شود، اما این امر باعث نمی‌شود که ما به طور کامل آن‌را کنار بگذاریم، زیرا حتی همین که درک می‌کنیم حواس ما دچار خطا شده است، توسط تکرار مشاهدات حسی خود و داخل کردن مشاهدات حسی دیگران و استفاده از دیگر حواس رخ داده است. بنابراین برای درک خطا بودن خطاهای حسی هم از خود حس کمک می‌گیریم. در نتیجه نمی‌توان حس را به طور کامل غیرقابل اعتماد دانست (هر چند به طور تام نیز مورد اعتماد نیست).
- ۱۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کارکرد ویژه عقل، به آن معناست که سایر ابزارهای کسب معرفت، این توانایی را نداشته باشند. عبارت گزینه ۳ و ۴، هر دو مخصوص عقل هستند و سایر ابزارهای شناخت، فاقد آن هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: این توانایی بین عقل و شهود مشترک است.
گزینه ۲: این توانایی بین عقل و حس مشترک است.
گزینه ۴: ممکن است در شهود نیز، بتوان یافته‌های حسی را تحلیل کرد.
- ۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در شناخت تجربی، حس، فقط موارد جزئی را گزارش می‌کند. تحلیل و تعمیم یافته‌های جزئی و استنباط قانون کلی، بر عهده عقل است و عقل، به کمک استدلال استقرایی چنین کاری را انجام می‌دهد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: تحلیل موارد جزئی بر عهده عقل است نه حس.
گزینه ۲: قواعد عقلی که شناخت تجربی بر پایه آن‌ها استوار است از طریق حس و تجربه قابل اثبات نیستند، زیرا پایه و اساس هر تجربه‌ای قانون علیت است.
گزینه ۴: قواعد عقلی لازمه معتبر بودن شناخت تجربی هستند.
- ۱۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به نظر ابن‌سینا، قانون علیت یکی از قواعد اولیه تعقل است که انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن استفاده می‌کند.

۱۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هدف وحی هدایت مردم است، اما شهود عارفانه هدایت مردم نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) محل نزول وحی قلب است، همانطور که در معرفت قلبی نیز، عارف امور را با قلب خود در می‌یابد.

(۲) شناخت قلبی همانند شناخت و حیانی بی‌واسطه به دست می‌آید.

(۴) شناخت قلبی خاص عارفان و شناخت و حیانی خاص پیامبران است. پی می‌توان گفت هر دو شناخت برای عموم مردم در دسترس نیست.

۱۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با بهره‌گیری از قواعد شناخت عقلی، امکان شناسایی ذات و صفات خداوند وجود دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در شناخت عقلی امور با واسطه درک می‌شوند (با واسطه عقل)، اما در شناخت قلبی، امور بی‌واسطه به دل می‌نشینند و درک درونی اتفاق می‌افتد.

(۲) در شناخت حسی، معرفت حسی و در شناخت عقلی معرفت عقلی داریم، اما به شناختی که به واسطه قلب صورت می‌گیرد، معرفت شهودی می‌گویند.

(۴) شناخت عقلی برای تمامی انسان‌هایی که از موهبت عقل برخوردارند، در دسترس است، اما دستیابی به شناخت شهودی نیازمند سیر و سلوک است.

۲۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

به عبارت دیگر، عقل قادر است تا بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تامل و چینش استدلال‌ها به حقایق برسد و حتی دانش جدیدی را پایه‌گذاری کند. مانند بسیاری از دانستنی‌های ریاضی و فلسفه که با استفاده از حواس، درک آنها ممکن نیست و صرفاً با استدلال و تعقل محض می‌توان پاسخ مسائل مربوط به آن را دریافت. (مثلاً ذات و صفات خداوند را تنها با تعقل می‌توان درک کرد)

۲۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شناخت تجربی با همکاری حس و عقل پدید آمده است. بررسی گزینه‌ها:

۱ و ۲) شناخت تجربی بر چند قاعده مهم عقلی استوار است که دانشمندان هنگام بررسی داده‌های حسی، آن را در نظر دارند.

۳) ارسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرده است. (نه اولین دانشمند)

۴) ابن سینا اصل علیت را یکی از مبانی عقلی شناخت تجربی می‌داند که از تجربه و آزمایش به دست نمی‌آید، بلکه خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است.

۲۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: با شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیاء به کمک «حس» عقل ما قادرمان می‌سازد که از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکنیم.

گزینه ۲: حوزه تفکر عقلی هم امور طبیعی و محسوس و هم امور غیرطبیعی و غیرمحسوس را شامل می‌شود.

گزینه ۳: شناخت عقلی شناختی است که بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال به حقایق برسد.

۲۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معرفت شهودی یک معرفت بی‌واسطه است؛ یعنی بدون استفاده از تجربه و آزمایش و بدون استدلال عقلی در قلب تجلی می‌کند.

گزینه ۴ در مقایسه با گزینه ۲، واضح‌تر و صریح‌تر بر این موضوع دلالت دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۲۴

گزینه ۱ به اصل علیت و گزینه‌های ۲ و ۴ به اصل سنخیت میان علت و معلول اشاره دارد. گزینه ۳، به شناخت تجربی اشاره دارد، اما بیانگر قواعد عقلی شناخت تجربی نمی‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حس، عقل و قلب یا دل از ابزارهای شناخت و معرفت هستند. شناخت تجربی بر چند قاعده عقلی استوار است و یکی از قواعد اولیه تعقل که پایه و اساس هر تجربه‌ای محسوب می‌شود، قاعده علیت است. عالی‌ترین مرتبه شهود قلبی، شهود و حیانی است که اختصاص به پیامبران دارد. ۲۵